

Skörd av potatis 2007

Preliminära uppgifter

Production of potatoes in 2007

Preliminary data

I korta drag

Potatisskörden på samma nivå som 2006

Den svenska skörden av matpotatis beräknas till 537 000 ton. Det är i nivå med 2006 års definitiva totalskörd. Fyra län dominerar matpotatisodlingen: Skåne, Västra Götalands, Hallands och Östergötlands län. Totalskörden har under den senaste tioårsperioden trendmässigt minskat trots en viss ökning för åren 2004 och 2005.

Hektarskörden på riksnivå beräknas till 26 260 kilo per hektar, vilket är i nivå med fjolårets resultat. Den preliminära arealen matpotatis uppgick år 2007 på riksnivå till 20 450 hektar. Arealerna är i stort sett av samma omfattning som föregående år i samtliga län.

Potatis för stärkelse odlas främst i Skåne, Blekinge och Kalmar län. Hektarskörden beräknas till 31 350 kilo per hektar och den totala skörden till 253 000 ton. Arealen stärkelsepotatis, 8 080 hektar, är något större än föregående år.

Obärgade arealer i de län där potatis odlas mest

Obärgade arealer för matpotatis beräknas för landet som helhet uppgå till uppemot 1 000 hektar vilket är 700 hektar mer än föregående år. Ca 5 procent av matpotatisarealen beräknas vara obärgad. Hallands, Skåne, Västra Götalands och Östergötlands län har de största obärgade arealerna. För potatis för stärkelse beräknas nästan 900 hektar eller drygt 11 procent vara obärgat. Här är det Blekinge och Skåne län som har de största obärgade arealerna. Stora regnmängder ställde till problem i potatisodlingarna där vatten blev stående kvar i fälten och orsakade skador på grödan. I de drabbade länen var det många enskilda lantbrukare som fick stora delar av sin potatisskörd förstörd.

Gunnel Wahlstedt, SCB, tfn 019-17 62 45, gunnel.wahlstedt@scb.se
Olle Funcke, SCB, tfn 019-17 60 51, olle.funcke@scb.se

Statistiken har producerats av SCB på uppdrag av Jordbruksverket, som ansvarar för officiell statistik inom området.

ISSN 1404-5834 Serie JO – Jord- och skogsbruk, fiske. Utkom den 6 december 2007.

URN:NBN:SE:SCB-2007-JO17SM0701_pdf

Tidigare publicering: Se avsnittet Fakta om statistiken.

Utgivare av Statistiska meddelanden är Kjell Jansson, SCB.

Innehåll

Statistiken med kommentarer	3
Inga stora förändringar av potatisarealerna jämfört med 2006	3
Hektarskörden av matpotatis på samma nivå som föregående år	4
Låga hektarskörda i de stora potatislänen	4
Totala matpotatisskörden i nivå med 2006	4
Även skörden av potatis för stärkelse i nivå med föregående år	5
Obärgade arealer främst i de stora potatislänen	6
Tabeller	8
Teckenförklaring	8
1. Matpotatis. Preliminära resultat 2007	9
2. Potatis för stärkelse. Preliminära resultat 2007	10
3. Potatis. Obärgad areal. Preliminära resultat 2007	11
Fakta om statistiken	12
Detta omfattar statistiken	12
Definitioner och förklaringar	12
Så görs statistiken	13
Statistikens tillförlitlighet	13
Bra att veta	14
In English	15
Summary	15
List of tables	15
List of terms	16

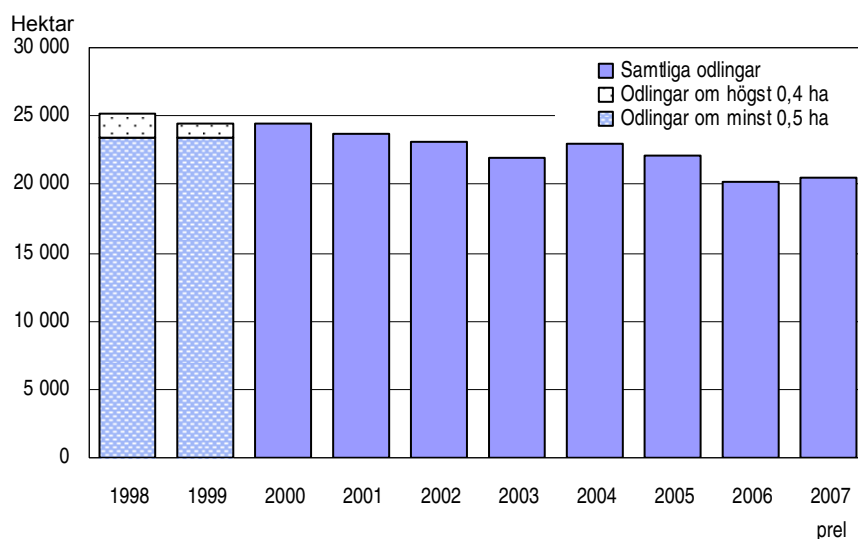
Statistiken med kommentarer

Inga stora förändringar av potatisarealerna jämfört med 2006

Den preliminära arealen matpotatis, vilken används för beräkning av totalskörda, uppgick år 2007 på riksnivå till 20 450 hektar. Det är en ökning med ca 300 hektar eller drygt en procent jämfört med föregående års definitiva statistik.

Arealerna är i stort sett av samma omfattning som föregående år i samtliga län och inga stora förändringar av potatisarealen regionalt har skett sedan föregående år. Diagram 1 visar att den totala arealen matpotatis i riket under den senaste tioårsperioden sjunkit trendmässigt. Från och med år 2000 ingår även odlingar mindre än 0,5 hektar i hektar- och totalskördeskattningarna.

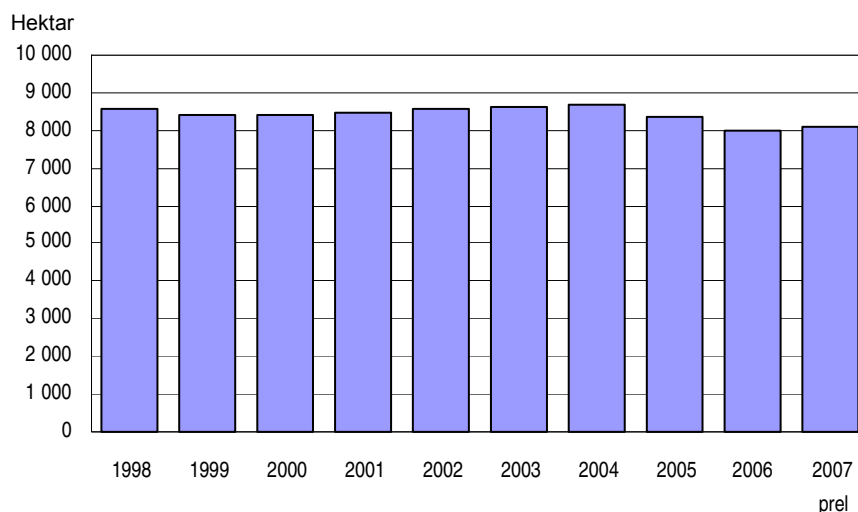
Diagram 1. Matpotatis. Arealer 1998-2007

Skörd från husbehovsodlingar, kolonilotter etc. ingår inte i föreliggande statistik.

Arealen stärkelsepotatis, 8 080 hektar, är i år ca 110 hektar större än föregående år då den minsta arealen för perioden 1998-2007 redovisades. Arealen potatis för stärkelse i riket har dock varit relativt konstant under 10-årsperioden, se diagram 2.

Diagram 2. Potatis för stärkelse. Arealer 1998-2007

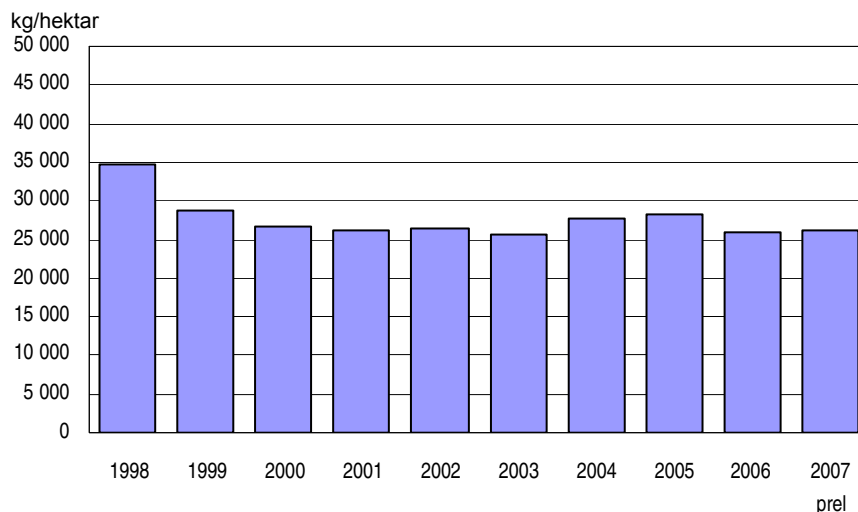

Hektarskörden av matpotatis på samma nivå som föregående år

Hektarskörden av matpotatis inklusive färskpotatis beräknas för år 2007 till 26 260 kilo per hektar, vilket är i nivå med föregående års definitiva hektarskör. Till matpotatis räknas förutom färskpotatis och höst- och vinterpotatis för direkt konsumtion även potatis för tillverkning av mos, chips, pommes frites m.m. samt foderpotatis och utsädesodlingar av matpotatisorter.

Av diagram 3 framgår att hektarskörden för riket sjönk 1999 jämfört med tidigare år och att den därefter varit relativt konstant. Nedgången 1999 bedöms till stor del vara en effekt av att uppgiftsinsamling direkt ifrån jordbrukarna detta år ersatte de objektiva skördeuppskattningarna med provtagning i fält.

Diagram 3. Matpotatis. Hektarskördar 1998-2007

Låga hektarskördar i de stora potatislänen

Kalmar och Gotlands län redovisar de högsta hektarskördarna 2007 med 30 880 respektive 30 250 kilo per hektar. I Hallands län minskar hektarskörden 12 procent jämfört med föregående års höga hektarskör och uppgår till 27 410 kilo per hektar. Den låga hektarskörden beror delvis på att Hallands och även Skåne län har en omfattande odling av färskpotatis, med lägre hektarskörnivå än för vanlig matpotatis. Huvudorsaken till den låga hektarskörden i de båda länen, liksom i Västra Götalands och Östergötlands län, är dock årets svåra odlingsbetingelser med obärgad areal som följd. När hektarskörden beräknas ingår eventuellt obärgad areal i skattningen. Stora obärgade arealer sänker därmed den skattade hektarskörden. Ingen beräkning av hektarskör för skördad areal görs.

Hektarskörden för färskpotatis beräknas även separat. På riksnivå uppgår den till 18 180 kilo per hektar, en svag ökning med en procent (inom felmarginalen) jämfört med föregående år trots att färskpotatisodlingarna i större utsträckning än normalt förblivit obärgade. Drygt 15 procent av rikets matpotatisareal var färskpotatisodlingar, en minskning med tre procentenheter jämfört med föregående år. Uppgifter om färskpotatis insamlas för sorterna Early Puritan, Maria, Maris Bard, Minerva, Pentland Javelin, Premiere, Rocket, Solist och Swift. Brukaren har också möjlighet att ange skörd för ytterligare sorter som skördats som färskpotatis.

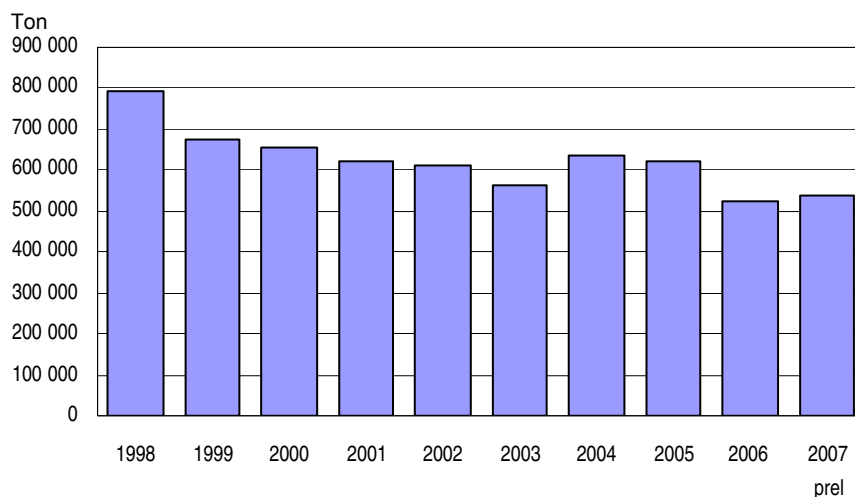
Totala matpotatisskörden i nivå med 2006

Totalskörden av matpotatis beräknas för riket till 536 900 ton (se tabell 1). Det är i nivå med 2006 års definitiva totalskör. Fyra län dominerar matpotatisodlingen: Skåne, Västra Götalands, Hallands och Östergötlands län. Tillsammans står de i år för ca 72 procent av landets totala matpotatisskör. Lägre totalskör

än föregående år redovisas för Hallands och Östergötlands län. Övriga län uppvisar mindre förändringar jämfört med föregående år med undantag för Gotlands län där totalskörden är drygt 20 procent över fjolårets nivå.

Utvecklingen av den totala matpotatisskörden visas i diagram 4. Det blev en minskning 1999 jämfört med tidigare år. Minskningen 1999 bedöms till stor del bero på metodbytet från objektiv skördeuppskattning till uppgiftsinsamling direkt ifrån jordbrukarna. Totalskörden har därefter trendmässigt minskat trots en viss ökning för åren 2004 och 2005. Årets totalskörd är i nivå med fjolårets men bortsorteringen bedöms i år vara större än föregående år åtminstone i Södra Sverige.

Diagram 4. Matpotatis. Totalskördar 1998-2007

Även skörden av potatis för stärkelse i nivå med föregående år

Potatis för stärkelse odlas främst i Skåne, Blekinge och Kalmar län. Hektarskörden beräknas till 31 350 kilo per hektar och den totala skörden till 253 200 ton, vilket är i nivå med föregående års resultat (se tabell 2). Kalmar län redovisar den högsta hektarskörden på 33 390 kilo per hektar. I beräkningarna av hektar- och totalskördar ingår även utsädesodlingar.

Av diagram 5 framgår att hektarskörden 2006 och 2007 är de lägsta som noterats under 10-årsperioden. Utvecklingen av totalskördarna följer utvecklingen av hektarskördarna vilket framgår av diagram 5 och 6.

Diagram 5. Potatis för stärkelse. Hektarskördar 1998-2007

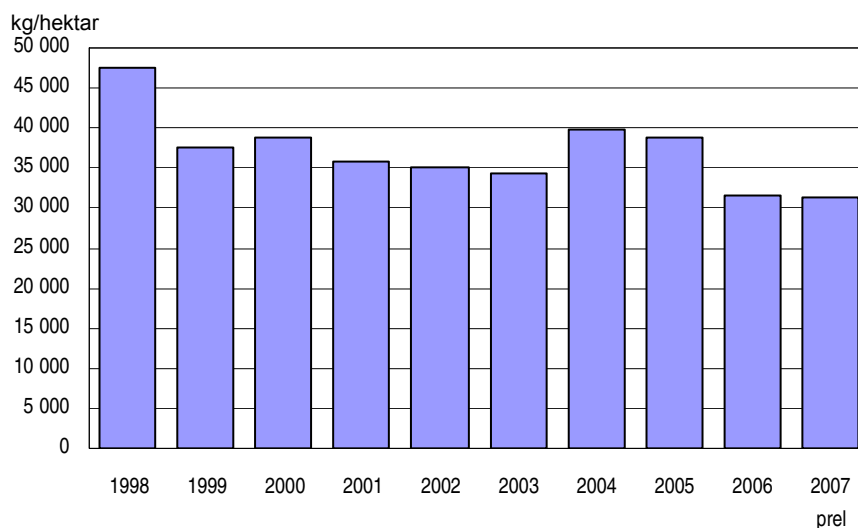
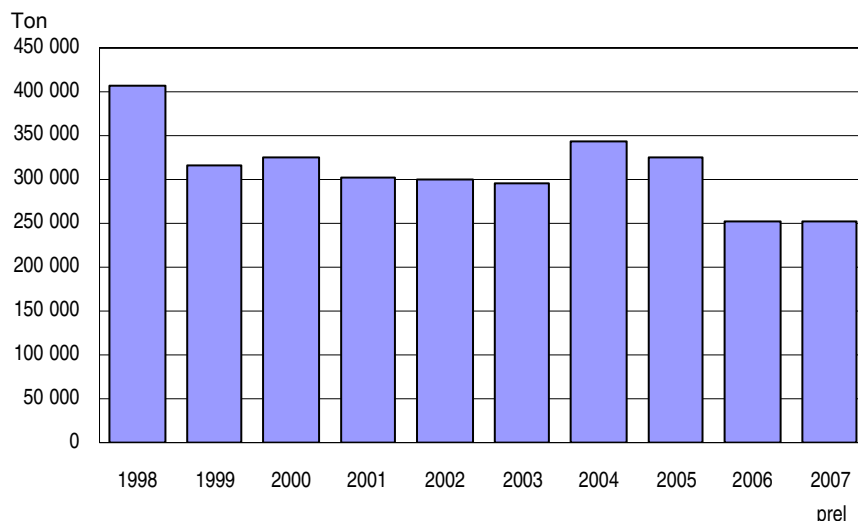

Diagram 6. Potatis för stärkelse. Totalskördar 1998-2007

Obärgade arealer främst i de stora potatislänen

Obärgade arealer för matpotatis beräknas för landet som helhet uppgå till ca 980 hektar vilket är 700 hektar mer än föregående år. Ca 5 procent av matpotatisarealen beräknas vara obärgad (se tabell 3). De stora odlingslänen Hallands, Skåne, Västra Götalands och Östergötlands län har största obärgade arealerna. För potatis för stärkelse beräknas nästan 900 hektar eller drygt 11 procent vara obärgad. Här är det Blekinge och Skåne län som har de största obärgade arealerna. Stora regnmängder ställde till problem i potatisodlingarna där vatten blev stående kvar i fälten och orsakade skador på grödan. I de drabbade länen var det många enskilda lantbrukare som fick stora delar av sin potatisskörd förstörd.

Skyfall orsakade problem i odlingarna

Våren inleddes med en varm april varefter maj återgick mer till det normala. Även den första delen av juni var varm. Runt midsommar och därefter började sedan stora regnmängder ställa till problem i potatisodlingarna där vatten blev stående kvar i fälten och orsakade skador på grödan. På vissa håll uppstod t.o.m. totalskador till följd av översvämningar. Särskilt de stora odlingslänen Skåne, Hallands, Västra Götalands och Östergötlands län drabbades. Augusti fortsatte med måttliga till kraftiga regnskurar men skyfallen som förekom tidigare under säsongen uteblev i stort sett dessbättre. I slutet av månaden kom sedan den första nattfrosterna ända ner till Götaland och blasten frös ned på flera håll. September hade varierande väderlek medan oktober karaktäriserades av små nederbördsmängder vilket underlättade skördearbetet.

Skördens kvalitet

Jordbrukarna gjorde i matpotatisundersökningen en bedömning om huruvida olika kvalitetsegenskaper förekom i större utsträckning än normalt. Den regnrika sommaren ledde till att gröna och små knölar rapporteras förekomma i större utsträckning än normalt under 2007. I de områden som drabbades av översvämningar har kvävningsskador varit vanliga och bortsorteringen torde bli mer omfattande än normalt i dessa områden.

Jordbrukarna gjorde en bedömning om bortsorteringen var större än normalt. På riksnivå angav 37 procent att bortsorteringen inte var större än normalt medan 8 procent ansåg att så var fallet. Återstående, 55 procent av odlarna, hade ingen uppfattning då de t.ex. sålde potatisen utan sortering eller inte börjat sortera potatisen ännu. Uppgifterna om bedömda kvalitetsegenskaper kan ses som kompletterande information till de standardtal för bortsortering som används vid beräkningen av den reducerade skördens storlek. Resultaten redovisas utförligare i dokumentet "Beskrivning av statistiken".

I undersökningen om potatis för stärkelse gjordes endast en bedömning om rötskadade knölar förekom i större utsträckning än normalt. Där angav 61 procent av odlarna att förekomsten av rötskadade inte förekom i större utsträckning än normalt, 35 procent angav att det fanns mer rötskadade knölar än normalt (en ökning med 11 procentenheter jämfört med 2006) och 4 procent angav ”vet ej”.

Kommentarer till tabellerna

Redovisning görs för län, produktionsområden och hela riket. I tabellerna redovisas antal jordbruksföretag som utgör underlag för beräkningarna, bärgad skörd per hektar, medelfel för hektarskörd, grödareal, total skörd samt medelfel för den totala skörden. Definitiva resultat för riket för de närmast föregående åren redovisas också som jämförelse.

För att undvika redovisning av alltför osäkra resultat krävs att redovisad hektarskörd för länet grundar sig på uppgifter från minst 20 jordbruksföretag. Vid färre antal företag ersätts skördeuppgiften i tabellen med två prickar (..). När inga observationer finns att redovisa markeras detta med ett streck (-).

Tabeller

Teckenförklaring

Explanation of symbols

–	Noll	Zero
..	Uppgift inte tillgänglig eller för osäker för att anges	Data not available or too unreliable to be presented

1. Matpotatis. Preliminära resultat 2007**Hektarskörd, areal och totalskörd**

1. Table potatoes. Preliminary results 2007

Yield per hectare, crop area and total production

Område	Antal undersökta företag ¹⁾	Hektarskörd tot, kg/ha	Hektarskörd red, kg/ha ²⁾	Medelfel, procent	Areal, hektar ³⁾	Total skörd, ton ²⁾	Medelfel, procent
Län							
Stockholms	4	110
Uppsala	13	310
Södermanlands	4	90
Östergötlands	80	32 030	29 010	1,7	1 770	51 400	1,7
Jönköpings	15	280
Kronobergs	12	130
Kalmar	31	33 460	30 880	4,0	470	14 600	4,0
Gotlands	38	32 770	30 250	2,6	860	25 900	2,6
Blekinge	13	130
Skåne	276	28 830	26 960	1,6	6 660	179 500	1,6
Hallands	97	29 620	27 410	2,2	2 450	67 200	2,2
Västra Götalands	108	31 300	28 310	1,6	3 220	91 100	1,6
Värmlands	35	26 700	23 780	5,8	550	13 200	5,8
Örebro	35	33 100	29 500	1,7	680	20 000	1,7
Västmanlands	9	60
Dalarnas	53	28 430	24 920	3,7	880	22 000	3,7
Gävleborgs	32	20 620	18 150	6,4	310	5 600	6,4
Västernorrlands	26	12 410	10 820	11,6	210	2 300	11,6
Jämtlands	16	180
Västerbottens	36	21 350	17 110	5,4	410	7 000	5,4
Norrbottens	37	20 700	16 500	2,5	680	11 300	2,5
Produktionsområden							
Götalands södra slättbygder	239	30 190	28 140	1,7	5 860	165 000	1,7
Götalands mellanbygder	195	28 000	26 100	1,5	4 330	113 000	1,5
Götalands norra slättbygder	154	32 600	29 510	1,0	4 320	127 500	1,0
Svealands slättbygder	77	30 390	27 140	1,6	1 430	38 800	1,6
Götalands skogsbygder	73	25 690	23 250	3,9	1 330	30 900	3,9
Mell Sveriges skogsbygder	63	24 910	22 010	4,0	960	21 100	4,0
Nedre Norrland	94	21 990	19 170	4,3	1 100	21 100	4,3
Övre Norrland	75	20 730	16 560	2,8	1 110	18 400	2,8
Hela Riket⁴⁾							
2007	970	28 780	26 260	0,8	20 450	536 900	0,8
2006	1 023	28 430	25 990	0,7	20 210	525 300	0,7
2005	1 059	30 810	28 200	0,7	22 080	622 700	0,7
2004	1 076	30 200	27 610	0,8	23 010	635 300	0,8
2003	1 051	28 020	25 580	1,0	21 920	560 800	1,0
2002	1 106	28 990	26 470	0,8	23 140	612 500	0,8

1) Antal jordbruksföretag som ingår i beräkningarna. Där antalet understiger 20 utelämnas resultaten (...).

2) Reducerad för små (<35 mm), rötskadade eller grönfärgade knölar.

3) Preliminär areal enligt Jordbruksverkets administrativa register för arealbaserade stöd.

4) För åren 2002-2006 redovisas de definitiva resultaten.

2. Potatis för stärkelse. Preliminära resultat 2007**Hektarskörd, areal och totalskörd**

2. Potatoes for processing of starch. Preliminary results 2007

Yield per hectare, crop area and total production

Område	Antal undersökta företag ¹⁾	Hektarskörd, kg/ha	Hektarskörd red, kg/ha ²⁾	Medelfel, procent	Areal, hektar ³⁾	Total skörd, ton ²⁾	Medelfel, procent
Län							
Kalmar	26	39 550	39 390	1,8	790	30 900	1,8
Blekinge	40	26 570	26 460	6,5	2 460	65 000	6,5
Skåne	95	32 860	32 730	2,9	4 660	152 400	2,9
Övriga	7	180
Hela Riket⁴⁾							
2007	168	31 480	31 350	2,5	8 080	253 200	2,5
2006	162	31 820	31 690	1,9	7 970	252 500	1,9
2005	168	38 930	38 770	1,2	8 370	324 600	1,2
2004	175	39 880	39 720	1,1	8 660	343 800	1,1
2003	179	34 520	34 380	1,4	8 620	296 300	1,4
2002	171	35 190	35 050	1,4	8 590	301 100	1,4

1) Antal jordbruksföretag som ingår i beräkningarna. Där antalet understiger 20 utelämnas resultaten (..).

2) Reducerad för rötskadade knölar.

3) Preliminär areal enligt Jordbruksverkets datalager för arealbaserade stöd.

4) För åren 2002-2006 redovisas de definitiva resultaten.

3. Potatis. Obärgad areal. Preliminära resultat 2007**Hektar och procent av grödarealen**

3. Potatoes. Area not harvested. Preliminary results 2007

Hectares and percent of the cultivated area

Område	Matpotatis		Potatis för stärkelse	
	Obärgad areal		Obärgad areal	
	Hektar	Procent	Hektar	Procent
Län				
Stockholms	-	-
Uppsala
Södermanlands	-	-
Östergötlands	130	7,2
Jönköpings	-	-
Kronobergs
Kalmar	10	1,1	0	0,0
Gotlands	0	0,3	-	-
Blekinge	520	21,3
Skåne	280	4,2	360	7,7
Hallands	280	11,2
Västra Götalands	160	5,0
Värmlands	10	1,4	-	-
Örebro	10	1,0
Västmanlands	-	-
Dalarnas	0	0,2
Gävleborgs	0	1,4	-	-
Västernorrlands	10	4,5
Jämtlands	-	-
Västerbottens	0	0,8	-	-
Norrbottens	30	4,7
Produktionsområden				
Götalands södra slättbygder	410	7,0	90	11,7
Götalands mellanbygder	160	3,7	750	11,3
Götalands norra slättbygder	230	5,3
Svealands slättbygder	20	1,3
Götalands skogsbygder	100	7,3
Mellersta Sveriges skogsbygder	20	2,3
Nedre Norrland	20	1,4
Övre Norrland	30	3,0
Hela Riket ¹⁾				
2007	980	4,8	890	11,1
2006	280	1,4	170	2,2
2005	260	1,2	0	0,0
2004	540	2,3	60	0,7
2003	330	1,5	20	0,3
2002	530	2,3	30	0,4

Där antalet företag i bearbetningen understiger 20 utelämnas resultaten (..).

1) För åren 2002-2006 redovisas de definitiva resultaten.

Fakta om statistiken

Sedan lång tid tillbaka har i Sverige varje år uppskattningar av skördar inom jordbruket redovisats. Skördeuppskattningar enligt den s.k. objektiva metoden infördes i början av 1960-talet, genomfördes av SCB och utformades då främst för skördeskadeskyddets behov av statistik som beräkningsunderlag. Därigenom uppfylldes i huvudsak även andra behov av skördestatistik. Det statliga skördeskadeskyddet upphörde efter 1987 års skörd då ansvaret övertogs av Lantbrukarnas riksförbund (LRF). När även detta skydd avvecklades 1995 åtog sig staten att ha ett övergripande ansvar för skördeskador av naturkatastrofkaraktär. Under andra hälften av 1990-talet förändrades undersökningsmetoderna och den s.k. objektiva metoden med provtagningar i fält används inte längre. För potatis baseras skördestatistiken fr.o.m. 1999 på uppgifter som insamlas direkt ifrån lantbrukarna.

Detta omfattar statistiken

Definitioner och förklaringar

Den **population**, som den preliminära skördestatistiken ska belysa, utgörs av jordbruksföretag med odling av matpotatis respektive potatis för stärkelse under 2007. Skördestatistiken baseras på urvalsundersökningar med jordbruksföretag som undersökningsenheter. Med **jordbruksföretag** avses en inom jordbruk, husdjursskötsel eller trädgårdsodling bedriven verksamhet under en och samma driftsledning.

Grödarealerna är hämtade från den preliminära statistiken om åkerarealens användning som grundar sig på uppgifter från Jordbruksverkets administrativa register för arealbaserade stöd.

Skörd av potatis redovisas dels för matpotatis och dels för potatis för stärkelse. Till **matpotatis** räknas förutom färskpotatis och höst- och vinterpotatis för direkt konsumtion även industripotatis för tillverkning av t.ex. mos, chips, pommes frites och för leverans till skalerier samt foderpotatis och utsädesodlingar av matpotatissorter. I **potatis för stärkelse** ingår även utsädesodlingar.

Den **totala hektarskörden** som är en bruttoskörd tas fram som kvoten mellan den skattade totalskörden (brutto) och den skattade arealen i redovisningsgruppen.

Den **reducerade hektarskörden** erhålls därefter genom att korrigera den totala hektarskörden för bortsortering och småfallande med hjälp av standardtal. Standardtalen baseras på uppgifter från 1987-1998 års objektiva skördeuppskattningar på produktionsområdesnivå och för riket. För matpotatis beräknades standardtalet för bortsortering av småfallande, gröna och rötskadade m.m. på riksnivå till 9,5 procent. För potatis för stärkelse, där endast rötskadade knölar bortsorteras, beräknades standardtalet till 0,4 procent. För färskpotatis görs ingen korrigering för bortsortering.

När hektarskördarna beräknas ingår eventuell obärgad areal och osatta vändtegar i skattningen. Stora obärgade arealer sänker den skattade hektarskörden. Ingen beräkning av hektarskörd för skördad areal görs.

Totalskörden (netto), som är den redovisade, beräknas sedan genom att den reducerade hektarskörden multipliceras med de publicerade preliminära arealuppgifterna.

Undersökningen om skörd av potatis ingår i Sveriges officiella statistik. Resultaten utnyttjas som underlag för myndigheter och näringsliv vid planering inom

områdena jordbruk och miljö. Resultaten används också för rapportering till EU enligt bindande förordningar.

Så görs statistiken

Skördeskattningarna av potatis 2007 baseras på uppgifter från ett urval av odlare. I de preliminära skördeskattningarna för år 2007 har uppgifter från 970 av 1 118 utvalda matpotatisodlare respektive uppgifter från 168 av 185 utvalda odlare av stärkelsepotatis ingått i beräkningarna.

Som urvalsram används Jordbruksverkets administrativa register för arealbase-
rade stöd avseende 2007. Registret innehåller gröduppgifter som lämnats av de
lantbrukare som ansökt om stöd. Jordbrukare som ansöker om arealbaserade
stöd ska redovisa hela åkerarealen uppdelad på grödor.

Urvalet för matpotatis är fr.o.m. 2007 stratifierat efter produktionsområde och
gårdarnas odlingsareal, totalt 21 strata. Urvalet för potatis för stärkelse är strati-
fierat efter odlingsområde och gårdarnas odlingsareal, totalt 10 strata. Uttagning
av odlare görs med hjälp av ett obundet slumpmässigt urval inom varje stratum.
Bortfall hanteras med rak uppräknings inom strata.

Uppgiftsinsamlingen sker genom att jordbrukarna lämnar sina skördeuppgifter
via internet eller via telefonintervjuer utförda av SCB:s intervjuare.

För matpotatis insamlades uppgifter om:

- Skördad kvantitet av färskpotatis, främst sorterna Arielle, Early Puritan, Ma-
ria, Maris Bard, Minerva, Pentland Javelin, Premiere, Rocket, Solist och
Swift.
- Skördad kvantitet av matpotatis.
- Kvalitetsegenskaper, en bedömning om rötskadade knölar förekom i större
utsträckning än normalt.
- Areal vändteg.
- Obärgad areal av matpotatis.
- Areal med ekologisk odling.

För potatis för stärkelse insamlades uppgifter om:

- Skördad kvantitet av potatis för stärkelse.
- Kvalitetsegenskaper, en bedömning om rötskadade knölar förekom i större
utsträckning än normalt.
- Areal vändteg.
- Obärgad areal av potatis för stärkelse.

Med ledning av varje företags areal, som ingår i uppgiftsinsamlingen, fram-
räknas företagets hektarskörd. Arealuppgifterna är i regel desamma som lant-
brukaren redovisat i sin SAM-ansökan tidigare under året.

Statistikens tillförlitlighet

För att belysa den osäkerhet som finns i resultaten på grund av att beräkning-
arna grundar sig på uppgifter från ett urval av företag redovisas i tabellerna
relativa medelfel för de skattade hektarskördarna och totalskördarna. I medel-
felet inkluderas även effekten av andra slumpmässiga fel, däremot inte syste-
matiska fel såsom bortfallsfel eller mätfel.

Bortfall

Andelen bortfall i årets preliminära beräkning är 7,2 procent (81 undersök-
ningsenheter) för matpotatis och för potatis för stärkelse 5,4 procent (10 under-
sökningenheter).

Medelfel

Medelfelet anges i procent av den skattade skörden. Med hjälp av medelfelet kan ett konfidensintervall beräknas. För t.ex. en skattad hektarskörd för potatis på 35 000 kg/ha och ett medelfel på 1,5 procent (dvs. 525 kg/ha) kan man med liten felrisk (5 procent) säga att intervallet $35\ 000 \pm 2 \times 525$ (dvs. 33 950 – 36 050 kg/ha) omfattar den verkliga hektarskörd.

Jordbruksverkets administrativa register för arealbaserade stöd betraktas i detta sammanhang som totalregister för grödarealer, vilket innebär att de procentuella medelfelen för hektar- och totalskörd blir identiska.

Övertäckning och undertäckning

Mellan tidpunkten för urvalsramens upprättande och undersökningstillfället sker förändringar i företagsbeståndet. Nystartade företag utgör undertäckning och företag som upphört eller inte odlar potatis utgör övertäckning. Från och med 2001 års undersökning används årets aktuella uppgifter om lantbruksföretag och arealer som underlag för urvalet. Detta medför att undertäckningen minskats till en marginell nivå. Övertäckningen beräknas i 2007 års preliminära statistik till 6,0 procent (67 undersökningenheter) för matpotatis och 3,8 procent (7 undersökningenheter) för stärkelsepotatis. I övertäckningen inkluderas företag som visar sig ha potatisodlingen utarrenderad, vilket just för potatis är tämligen vanligt.

Bearbetning

Uppgifterna granskas vid SCB. I samband med detta görs manuella och maskinella kontroller. Särskild granskning görs t.ex. när låga respektive höga hektarskördar redovisats. Vid behov tas förnyad kontakt med uppgiftslämnarna. Säkerheten i bearbetningsprocessen bedöms vara god.

Bra att veta

Från provtagning till uppgifter från jordbrukarna

Under mer än 35 år utgjorde de objektiva skördeuppskattningar med provtagningar grunden för beräkning av skörden av spannmål och potatis. Sedan 1999 samlas uppgifter om potatis in direkt ifrån jordbrukarna. Skillnader mellan metoderna gör att jämförelser med åren före 1999 och resultaten för senare år är svåra att göra. Detta beskrivs närmare i dokumentet "Beskrivning av statistiken". En länk till dokumentet finns i avsnittet "Elektronisk publicering".

Annan statistik

Preliminära uppgifter om jordbruksmarkens användning 2007 har redovisats i Statistiska meddelanden JO 10 SM 0702.

Med skördestatistiken för en lång följd av år som underlag beräknar SCB normskördar. Med normskördar menas den skörd som man kan förvänta sig under normala väderbetingelser. Resultaten redovisas i juni varje år i Statistiskt meddelande, senast JO 15 SM 0701. Redovisning sker för skördeområden, län, produktionsområden och riket.

Elektronisk publicering

Detta statistiska meddelande finns kostnadsfritt åtkomligt på Jordbruksverkets webbplats www.sjv.se under Statistik och på SCB:s webbplats www.scb.se under Jord- och skogsbruk, fiske. De som kostnadsfritt önskar erhålla statistiska meddelanden med jordbruksstatistik i pdf-format per e-post, kan anmäla det till statistik@sjv.se.

Beskrivning av statistiken

Mer information om statistiken och dess kvalitet ges i:

[Beskrivning av statistiken](#) för skörd av potatis 2007. Detta dokument finns tillgängligt på SCB:s och Jordbruksverkets webbplatser.

In English

Summary

This report provides the preliminary results of 2007 for the yield per hectare and total production of potatoes. The results are presented for counties, production areas and for the whole country.

The results are presented for table potatoes and potatoes for processing of starch. For the whole country, the yield per hectare for table potatoes is estimated at 26 260 kg and the total production is estimated at 537 000 tonnes. The corresponding figures for potatoes for processing of starch are 31 350 kg and 253 000 tonnes, respectively.

The results for 2007 were based on a survey with a sample of 1 118 holdings for table potatoes and a sample of 185 holdings for potatoes for processing starch.

The tables show the number of observations, the total and reduced yields per hectare in kg and total production in metric tonnes. Standard errors are also presented. Unharvested areas are shown in a separate table. As for the reduced yield, the yield per hectare is reduced for small, blighted and green potatoes etc. for table potatoes. The reduction for potatoes for processing of starch is made only for blighted potatoes. These reductions are made with standard values, derived from the objective potato surveys conducted until 1998.

When calculating the yields unharvested areas is taken into account, which lower the yield per hectare and owing to that also lower the production. The unharvested areas vary between years depending on the conditions during the growing season. The calculation of total production is based on the reduced yields and areas based on preliminary statistics from the administrative database for agricultural subsidies.

Since 1960, Statistics Sweden has produced statistics for potatoes using an objective method based on probability sampling and physical measurements with samples taken from the fields. The method was changed 1999 on to getting information directly from a sample of farmers. At the same time methodological changes were also made. Due to the changes all comparisons between years before 1999 should be made with great caution. Starting 2006 the farmers can use internet as a tool for data delivery concerning potato production to Statistics Sweden.

List of tables

Explanation of symbols	8
1. Table potatoes. Preliminary results 2007	9
2. Potatoes for processing of starch. Preliminary results 2007	10
3. Potatoes. Area not harvested. Preliminary results 2007	11

List of terms

Antal företag	Number of holdings
Areal	Area
Hektarskörd	Yield per hectare
Hela riket	The whole country
Län	County
Matpotatis	Table potatoes
Medelfel	Standard error
Obärgad areal	Area not harvested
Potatis för stärkelse	Potatoes for processing of starch
Produktionsområde	Production area
Rötskadade	Blighted tubers
Småfallande	Small tubers
Standardtal	Standard value
Total skörd	Total production